

AMB MOTIU DEL CONCERT CASALS

Nicolau M.ª RUBIO
Paris, 22 desembre del 1937. (Conferència telefònica)

de l'illustre mnsist s'ombla declinar
el metge que ha practicat la in-
tervençio quirúrgica reserva el seu
pronostic. Aquest mati Ravel, que
transcorria tota la seva llifedesa,

Archivos

statales, cultura.gob.es

100

Tànger, 23. — El vaixell sovietic "Thors" que es trobava a prop de l'illa de Ceuta, ha llançat un SOS d'emergència i ha estat detingut i aconduït a Ceuta.

Es va a la reorganització de l'economia francesa

Importants decrets signats per Lebrun

París, 23. — Els decrets que fan referència a la legislació del treball que el president Lebrun signà el dimarts en el consell de ministres constitueixen la primera aplicació de les recomanacions de l'informe sobre la producció publicat fa una setmana.

Es refereixen essencialment a la duració del treball, que l'informe havia indicat com el problema fonamental actual de l'economia francesa. Segons el preàmbul, els decrets intenten suavitzar l'aplicació de la jornada de 40 hores i es refereixen essencialment a les empreses de Defensa Nacional i a la indústria minera i extractiva, la producció de la qual està estretament lligada amb

la bona marxa de les grans empreses de la indústria pesada. Les mesures pretes especialment respecte als obrers qualificats, tendeixen a assegurar-los les possibilitats de treballar 75 hores més cada any, a més del temps legal. Aquesta disposició particular té per finalitat facilitar l'execució de determinats treballs pels quals la mà d'obra particularment hàbil és difícil.

El primer grup de decrets que preveuen la reorganització de l'economia, segons recomanacions de l'informe sobre la producció, anirà probablement seguit aviat d'altres importants mesures que s'aplicaran a altres sectors econòmics.

ALERTA

que haurà d'ésser aprofitat...

DE LLUIS NAPOLEO BONAPARTE ALS "CAGOUARDS"

Els cagouards, han estat descoberts. La diligència i el zel republicà que comença a renèixer — no prou ràpidament, però — en els òrgans de la vida estatal francesa, impulsada per l'esperit decidit i enèrgic de Max Dormoy, el ministre socialista de l'interior, ha revelat al poble francès una greu amenaça, a la vegada que l'esvalia. Llugo plena de senils al·lucinatoris, alerta que haurà d'ésser aprofitada.

Pozzo di Borgo, Dussaigneur, el general encapçalat, tota la caterva de conjurats havien establert una organització completa, un engranatge terrònic quasi perfecte. Cal dir que tenien un exemple a imitar, un exemple que reeixí: el complot que portà al fill de l'imperi a Lluís Napoleó Bonaparte, fa tres quarts de segle.

Fill de la Reina Hortènsia, una bella fillastra de l'emperador, nebot de Napoleó I ple de somnis imperials, Lluís Napoleó, havia intentat, quan assolí la Presidència de la República, poder-se de l'Estat tres o quatre vegades. El seu gust per les societats secretes i les organitzacions terroristes li havien servit per a preparar complot darrera complot, que si havien fracassat es devien més que a altra cosa a la seva inexperiència... com a conspirador.

Quan el poble anat a monarquia, pel febrer del 1848, el príncep rector de l'Estat i els seus amb les multituds, lluitant un flanc i l'altre republicanismes, tenint de socialisme. La gent de carrer se sent còfida en veure que un tan alt personatge s'interessava per les seves coses i l'elecció d'un president i la circumstància. A la tribuna, la seva primera intervenció es per afirmar, en un accent fortament germànic, que són falses les suposicions que sobre la seva futura actuació s'havien fet. Els diputats, ingenuament, respiren tranquils.

Mentre, Lluís Napoleó i els seus agents i finançadors, es van preparant. El 10 de desembre, després d'una campanya electoral intensa i prodigiosa en adreces a oficials, banquers, i directores de diaris, el nostre heroi és elegit President de la República.

I així pot seguir preparant el cop definitiu. Viatges a tots els angles del país, banquets en abundància, discursos sense mesura. Cal esdevenir popular, sigui com sigui. Si convé oposar-se a la dreta de l'Assemblea, que impulsada per ell ha adoptat mesures draconianes contra els obrers, ho fa. Si cal aixecar-se contra el desordre dels clerges que no han sabut conquistar el benestar també ho fa. Tot depèn de l'auditori.

Per sota ma, mentre tant, organitzava una societat secreta «La Societat del deu de Desembre». Un sol crit és la consigna: «Visca l'imperi». Els seus afiliats, reclutats en els baixos fons, entre els antics soldats de Napoleó, entre els desenganyats, els defraudats, els funcionaris i els aspirants a funcionaris, l'acaben a cada discurs, a cada arribada, a totes les sortides, (Tardieu i La Roche, que feien altre paper que repetir el que, en el segon passat, feu el seu mestre en pluriestratègia).

Per pressió de la Cambra, que creu perillosa l'Associació, Bonaparte la dissol. I — com després havien de fer les lligues — es torna a formar clandestinament. I s'emmarca amb entusiasme a servir al President l'aparell de l'Estat i de l'Exèrcit. Perquè Bonaparte té aspiracions molt altes. Com que el seu mandat no és renovable, demana a l'Assemblea que reformi la Constitució. I com que els diputats no hi accedeixen, entra en conflicte amb ells i es prepara a eliminar-los.

Com que, constitucionalment, ell

BONAPARTE en l'època en què els complots li fracassaven, quan era només que un aprenent

és el cap de l'exèrcit, és dels militars que pensa valer-se. Concentra a París més de 50 mil soldats. Dona la direcció de les tropes a oficials vinguts d'Àfrica — és a dir, més brutals i menys liberals que els altres —. Fosa homes de la seva confiança als llocs de responsabilitat.

Penetra i potxexa fins i tot la policia. Carlier, el prefecte, és el seu instrument més eficaç. Per a desfer-se d'un dels enemics més poderosos, el popularíssim general Changarnier, cap de la guàrdia de l'Assemblea, munta un complot que li atribueix i el fa detenir.

M. de Maupás, el duc de Morny — gran putatut de Bonaparte — i una sèrie de figures grises i obscures, formen la major part de la conspiració.

La premsa, per la seva banda, juga el joc de sempre: agita el fantasma roig. L'ambient es va caldeant. Els parisencs se'n van a l'lit preguntant-se quin serà el general que l'endemà els manarà.

Però, per tots aquests preparatius, calia argent. Ni els oficials cedien per un somriure presidencial, ni els diaris es venien per una firma, ni els agents i agitats es deixaven estomacar per una citació d'honor.

Calien diners, i els diners foren trobats. Es més, Bonaparte rebé més ofertes que les que necessitava. Els banquers i financers — agitats i concessionaris de treballs públics — consideraven un bon placement de la seva moneda l'arriscar-la en els projectes polítics del President de la República.

En primer lloc, hi ha una dama anglesa, Miss Howard. Bonaparte li havia fet creure que un dia o l'altre podria esdevenir emperadriu dels francesos. Durant el seu exili a Londres, fou mantingut per la il·lusionada lady. Quan va començar el seu complot, recorregué a la protectora, que li va deixar més de cinc milions de francs.

Després hi ha un tal Schneider. Un antic de l'actual propietari de les fàbriques d'armes franceses, una de les potències en la finança del món. (El pare financer Bonaparte el portà a París, on consta en els seus llibres!!!) de 25 milions, a nom de Bonaparte.

Ja està tot a punt. Havia arribat el moment del gran cop.

A primers de desembre del 1852, un vespre, Bonaparte reuní en el seu despatx presidencial a quatre de les seves filles i els repartí qua-

EN PLENA PLUJA DE PREMIS

Ahir foren adjudicats els Premis literaris

"Joan Creixells" i "Joan Fogaera"

MERCE RODOREDÀ

JOSEP LLEONART

Es la segona vegada que el Premi Creixells va a parar en unes mans femenines. Abans fou Maria Teresa Vernet. El Junt d'enguany, en el qual figurava aquesta escriptora, acompanyada dels noms consagrats de Joaquim Ruyra, Francesc Trabal, Joan Arbó i J. Duc i Aguiló, aquest jurat ha decidit que fos també una noia, Mercè Rodoredà, la que s'emportés el Premi.

I quina noia i quina escriptora! El talent original, la seva primera novel·la portava el títol de: «Sóc una dona noorada?» i ja va ésser la revelació d'un gran temperament d'escriptor.

Després seguien «Del que hom no pot fugir» i «Un dia de la vida d'un home». Aquesta darrera novel·la publicada a la Biblioteca «A Tot Venir» fou l'avant-consagració de Mercè Rodoredà, novel·lista. Llibre desenfadat, escrit de cap a cap amb una gran agilitat, amb escapades freqüents vers la passió i l'erotisme, d'un «talent original» del qual parlàvem.

«I que més? Ah! sí. Una novel·la molt divertida i molt intel·ligent: «Crims». I un premi recentíssim a un conte: «En un món obscur», presentat en un Concurs de l'Agrupació d'Escriptors Catalans.

I ara, el Premi Creixells, que és la glòria en la literatura catalana. Glòria que Mercè Rodoredà suporta amb el mínim de espèssament.

Perquè la nostra autora és, naturalment, una imatge de la seva literatura. Si l'estil és l'home, què no serà la dona quan és igual que el seu estil?

—Diguen-nos alguna cosa per al diari...

—Jo? —ens respon—. Vós mateix. Fet i fet també dirieu el que voldríeu...

—Us farien quedar molt malament... l'amenacem.

—Mentre no diguem que m'agrada dels senyors platinats...

Jove, bonica, inquina, aquesta és Mercè Rodoredà. Molt femenina, però sense abdicar ni un xic d'aquella força passional de què és feta la pasta dels grans escriptors.

En el Premi Creixells d'enguany amb la seva novel·la inédita, «Aloma», ha vençut Xavier Xurri, Anna Maria Joroni Moragues, Pere Calders, Domènec Guansé, i d'altres. Tots ells han de considerar-se batuts en tota regla.

RAMON VINYES, J. ROIG-GUI-VERNAU I LLUIS CAPDEVILA

HAN GUANYAT EL CONCURS D'OBRES TEATRALS DE CARA A LA GUERRA

Ahir al matí el delegat de la Generalitat a la F. C. S. T. A., senyor Claudi Fernández i Castanyer, acompanyat dels membres del Comitè Tècnic d'aquest organisme, senyors Ambrosi Carrión, J. Navarro Costabella, Francesc Curet, Manuel Vallderes i J. Gimeno-Navarro, estigué en el Departament de Cultura i rebé del conseller de Cultura, senyor Carles Pi i Sunyer, l'objecte de la visita fou per a informar-lo del resultat d'aquest Concurs, que ha obtingut un bon èxit, tant per la quantitat com per la qualitat de les obres que han concorregut i obtingut el seu vist i plau en el veredict.

Reunint al domicili provisional de la Federació Catalana de Societat de Teatre Amateur, avui, dia 21, els membres del seu Comitè Tècnic i que formen part del Jurat del «Concurs d'obres de cara a la guerra», que ha estat convocat per la Federació, senyors Ambrosi Carrión, J. Navarro Costabella, Francesc Curet, Manuel Vallderes i J. Gimeno-Navarro, per a dictar el veredict entre les vint-i-sis produccions escèniques presentades al Concurs, i després de deliberar àmpliament acordà per unanimitat concedir el premi d'entre les obres d'assumptes d'avanguardia a «Comiats a tren d'albar», d'entre les d'assumptes de guerra, a «Un dia de novembre», i de les presentades tractant assumptes socials, a «Nadal en temps de guerra».

Obertes les piques corresponents, resultaren ésser autors de les obres premiades Ramon Vinyes, J. Roig-Guivernau i Lluís Capdevila, respectivament.

Acorden sotmetre aquest veredict a Carles Pi i Sunyer, i amb el seu vist i plau fer-lo públic següentment. — Barcelona, 21 de desembre del 1937. — Ambrosi Carrión, J. Navarro Costabella, Francesc Curet, Manuel Vallderes i J. Gimeno-Navarro.

tre paquets. El qual li va tocar al duc de Morny contenia una llista dels generals i militars que calia destituir i mig milió de francs com a recompensa i avançament a l'agralment imperial. El de Maupás es componia d'una quantitat igual i d'una llista de polítics, diputats i obrers que havien d'ésser empresonats. El del general Saint Arnaud contenia el seu nomenament de general, un plec d'altres nomenaments dels oficials d'elit i mig milió més. El darrer paquet estava destinat a ésser repartit entre els ajudes de camp, ser-

Aquest dibuix a la ploma que puja bliquem, de Josep Lleonart, obra d'una filla seva, el retrata molt bé. Un escriptor primitiu, afinat, d'home que no toca de pegus a terra. Tota una silueta de poeta.

Anit, a l'Agrupació d'Escriptors Catalans l'advertiren que li havia estat adjudicat el Premi Joaquim Fogaera. Lleonart no tenia ni la més lleugera sospita que el jurat s'hagués reunit a la tarda... Quina diferència d'aquests candidats que dos dies abans ja no dormien!

—Mercè... I res més. Qui demana un intervenció a un home així? Ens hauria semblat que profanàvem algun secret.

Després, el Premi Fogaera 1937 és declarat amb la seva sola presència. És la seva vida austera, dedicada de ple a la creació literària. Obra, la seva, produïda al marge dels cicles literaris. Obra exigent i abnegada.

Mireu, quins títols més bonics per a reculls poètics: «Elegies germàniques», «La merla i altres cançons», «Odes i ciutats de visió», «Un trágic poema i Tiziana».

I Josep Lleonart, la delicadesa de pensament no exclou un cert vigor expressiu. Per això, tan com en els poemes, sobresurt en la prosa. «El camí errant», «Vides estretes», «Dues conversions i una mort», «Sonata domèstica», «Rondant de nit», «Un honor de la novel·lista catalana».

Lleonart és un gran inquiet. Dels seus viatges corporals i espirituals n'ha portat llibres d'impressions i una gran estimació per a Goethe, Shakespeare i Miguel Àngel, que ha traduït al català.

Encara dels cinquanta-set anys de fer del poeta Lleonart haurem d'anotar els seus cursos donats gairebé sempre davant d'auditoris obrers, a l'Escola Industrial de Terrassa, a l'Escola del Treball, a l'Ateneu Enciclopèdic Popular...

El Premi Fogaera, per a ell una consagració mercedíssima. Lleonart el bon encert del Jurat, integrat per Clemente Arderiu, Alfons Maseras, Roselló Poch, Salvador Espriu i Maria Marenco.

I esperem, impacients, el present espiritual que per al públic serà «Elegies i els Jardins».

"En què puc ésser útil a la causa antifeixista?"

I el professor Haldane dona sang per als nostres combatents

A començaments de setmana arribà a la nostra ciutat, procedent de Londres, el professor J. B. S. Haldane, renomada personalitat científica i catedràtic de la Universitat de Londres.

Enguany, el mateix que l'anterior, el professor Haldane dedica les seves vacances d'hivern a fer un viatge per Espanya, amb el fi d'estudiar l'organització mèdica i veure com i en què pot ésser útil a la causa antifeixista.

Al professor Haldane li interessa principalment el servei de transfusió de sang i, havent escrit el passat dia 16 al «Daily Worker», de Londres, un article sobre els esmentats serveis, ha manifestat el seu desig de visitar l'organització de Barcelona. Amb aquest fi s'ha dirigit al nou local del servei de transfusió de sang, instal·lat al carrer de Mallorca, 216, on el doctor Duran Jordà ha implantat el sistema de la seva invenció. Com que el doctor Duran es troba actualment prestant els seus serveis al front, ha estat rebut pels ajudants de l'esmentat doctor, els quals molt amablement l'han acompanyat en la seva visita, i li han ensenyat el funcionament i organització del servei. El professor Haldane ha restat meravellat de la perfecció de totes les seccions que integren el servei de transfusió. En el seu entusiasme ha ofert fer donació de la seva pròpia sang, la qual cosa s'ha fet següentment, extraient-li 400 grams de sang de tipus universal.

Després de la petita operació, ha menjat el que es serveix correntment als donadors de sang, i ha dit que, encara que havia donat sang diverses vegades en la seva vida, mai no ho havia fet amb tant d'entusiasme espiritual i amb tan poca molèstia física. Elogia l'excel·lència del sistema del doctor Duran, així com l'habilitat dels operadors.

El professor Haldane té la intenció de visitar diversos fronts de combat. Tornarà a Anglaterra a últims de mes i portarà amb ell, com a mostra, un aparell complet del sistema de transfusió de sang del doctor Duran.

EN LA MORT DE LUDENDORFF

La mort de Ludendorff, l'inventor de la Guerra Total, m'ha fet pensar en els resultats obtinguts de l'aplicació industrial de la fabricació en serie de l'invent. Aquesta guerra total — total perquè té per objecte exterminar la totalitat dels crims damunt dels pobles indefensos que mai no s'han annuïats més que de riure tranquil·litzant dins del seu clos nacional — té per objecte, segons sembla, vençer un exèrcit pel camí indirecte d'estemordir la reraguarda, la gent pacífica que no han desitjat la guerra i ni la vol seguir més que per a evitar que els crims que fan els avions i els canons els facin una Consella, sinuadíssima d'urgència, de la brutícia dels quals ens dona clara idea el llibre admirable de Ruiz Vilaplana.

UN PERFECTE FRACAS

Però aquest estemordiment de la reraguarda és aconseguit amb la guerra total? Potser en un poble de xais com és el de Ludendorff, on s'és a content o feia, segons sigui ordenat per les disposicions d'un ban, la guerra total tindria efectes diferents dels que té en un poble major d'edat com és el nostre. Però el que és ací es pot assegurar que la guerra total és un perfecte fracàs i és un fracàs ací a Catalunya i no és a Madrid i ho ha estat al Nord. Perquè el fet d'haver conquistat tota aquella estreta llengua de terreny no és més que una conseqüència dels elements bèl·lics acumulats damunt d'un terreny pràcticament indefensable per part del Govern central. Ha estat un desguil·lari formidable d'elements i, no obstant, ha hagut de durar més de vuit mesos, gràcies a la resistència heroica de bascos, muntanyencs i asturians. Aquest èxit polític que s'havia volgut apuntar als rebels amb la conquesta del Nord i que passarà a la història militar com una prova de la seva debilitat davant els altres fronts, no té res a veure amb la guerra total. Guerra total va ésser l'atac aeri de Guernica, Durango, Cangas de Onia i altres viles de la reraguarda; però ni la destrucció de les dues primeres va fer avançar ni un dia la caiguda de Bilbao, ni la destrucció de Cangas va precipitar la caiguda del front asturià.

COMBATENTS DE LA RERAGUARDA

Però limitant-nos a casa nostra, on tenim més dades per a jutjar els resultats aconseguits amb la guerra total estil Ludendorff, la constatació del fracàs del sistema no pot ésser més patent. Jo pot assegurar que en la seva passiva no es discutís els llocs que eren aptes per a refugi en cas de bombardeig encara hipotètic, que no pas, qualsevol dels bombardeigs que ha sofert la ciutat.

Per raó de tenir el meu lloc de treball fora del terme de Barcelona i el meu domicili als afores de l'extrem oposat de la ciutat, són moltes les vegades que, en casos d'alarma, he de fer a peu alguns quilòmetres a través de la carrera de diverses barriades. Sempre he hagut de constatar en semblants casos que la gent, tant si és de dia com de nit, segueix circulant pels carrers sense aparentar la més lleu preocupació pel que està esdevenint. Sobretot quan és fosc — i ho és de debò en certes ocasions — els carrers són tancats amb portes i els projectors escomben el cel i els antiaeris tronon, els venedors de diaris segueixen anunciant a crida la mercaderia i el públic acut a ells en recerca de notícies que difícilment podran llegir fins que arribin a un lloc enlluminat.

Però, per molta perspectiva que ens pensem tenir, no podríem assegurar que aquella gent que circula pels carrers o s'estaciona davant de les portes a fer comentaris, estan realment tranquils; que no amaguen sota un posat normal una intranquil·litat profunda. És sols el contacte amb ells el que permet afirmar que la guerra total, com a mitjà d'estemordir el nostre poble, és un fracàs cent per cent.

(SEGUEIX A LA PAG. SEGONA)

Els nazis no descansen

Després del BRASIL...

ARA VAN A VENEÇUELA

Caracas, 23. — El doctor Hoffmann, president de la Hamburg-America-Linie, ha arribat a Caracas en missió oficial per a intensificar les relacions comercials germano-venecolanes.

Quantes van, ja?

Anglaterra, una vegada més, protesta a Salamanca

Londres, 23. — Peter Cunliffe, subdint britànic detingut pels nazis a Sevilla, és acusat de no haver acomplert amb certs requisits de la circulació de divises. En diferents ocasions s'havien fet indicacions a Sevilla tal que post en llibertat Coda però tots quans esforços s'havien fet, han resultat nuls. No hi ha cap acusació precisa contra ell. En vista de això, el govern ha demanat a sir Henry Chilton, que és a Salamanca.

AQUESTA VEGADA PER LA DETENCIÓ D'UN SUBDIT ANGLES

Londres, 23. — Peter Cunliffe, subdint britànic detingut pels nazis a Sevilla, és acusat de no haver acomplert amb certs requisits de la circulació de divises. En diferents ocasions s'havien fet indicacions a Sevilla tal que post en llibertat Coda però tots quans esforços s'havien fet, han resultat nuls. No hi ha cap acusació precisa contra ell. En vista de això, el govern ha demanat a sir Henry Chilton, que és a Salamanca.